TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2008 m. gruodžio 22 d.*

Byloje C-336/07

dėl *Verwaltungsgericht Hannover* (Vokietija) 2007 m. birželio 14 d. Sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2007 m. liepos 19 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Kabel Deutschland Vertrieb und Service GmbH & Co. KG

prieš

Niedersächsische Landesmedienanstalt für privaten Rundfunk,

dalyvaujant

Norddeutscher Rundfunk,

Zweites Deutsches Fernsehen,

* Proceso kalba: vokiečių.

ARTE GEIE,

Bloomberg LP,

Mitteldeutscher Rundfunk,

MTV Networks Germany GmbH, *VIVA Plus Fernsehen GmbH*, teisių perėmėja,

VIVA Music Fernsehen GmbH & Co.KG,

MTV Networks Germany GmbH, MTV Networks GmbH & Co. oHG teisių perėmėja,

Westdeutscher Rundfunk,

RTL Television GmbH,

RTL II Fernsehen GmbH & Co. KG,

VOX Film und Fernseh-GmbH & Co. KG,

RTL Disney Fernsehen GmbH & Co. KG,

SAT. 1 Satelliten-Fernsehen GmbH ir kt.,

Regio.TV GmbH,

Eurosport SA,

TM-TV GmbH & Co. KG,

ONYX Television GmbH,

Radio Bremen,

Hessischer Rundfunk,

Nederland 2,

Hamburg 1 Fernsehen Beteiligungs GmbH & Co. KG,

Turner Broadcasting System Deutschland GmbH,

n-tv Nachrichtenfernsehen GmbH & Co. KG,

Bayerischer Rundfunk,

Deutsches Sportfernsehen GmbH,

NBC Europe GmbH,

BBC World,

Mediendienst Borkum – Kurverwaltung NSHB Borkum GmbH,

Friesischer Rundfunk GmbH,

Home Shopping Europe GmbH & Co. KG,

Euro News SA,

Reise-TV GmbH & Co. KG,

SKF Spielekanal Fernsehen GmbH,

TV 5 Europe,

DMAX TV GmbH & Co. KG, buvusi XXP TV – Das Metropolenprogramm GmbH & Co. KG,

RTL Shop GmbH,

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas K. Lenaerts, teisėjai T. von Danwitz, R. Silva de Lapuerta, G. Arestis (pranešėjas) ir J. Malenovský,

generalinis advokatas M. Poiares Maduro,
posėdžio sekretorė R. Seres, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2008 m. spalio 2 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *Kabel Deutschland Vertrieb und Service GmbH & Co. KG*, atstovaujamos *advokatų H.-J. Niemeyer ir W. Spoerr,*

— *Niedersächsische Landesmedienanstalt für privaten Rundfunk*, atstovaujamos A. Fischer, padedamo teisininko C. Krebs,

— *DMAX TV GmbH & Co. KG, buvusi XXP TV – Das Metropolenprogramm GmbH & Co. KG*, atstovaujamos advokatų A. Luedtke ir P. Kempermann,

— *Eurosport SA*, atstovaujamos advokato M. Schmittmann,

— *Home Shopping Europe GmbH & Co. KG*, atstovaujamos advokato R. Schütz,

— *Norddeutscher Rundfunk*, atstovaujamos teisininko H. Brendel, padedamo advokato W. Hahn,

— *MTV Networks Germany GmbH, VIVA Plus Fernsehen GmbH* ir kt. teisių perėmėjos, atstovaujamos advokato J. Kreile,

— *SAT. 1 Satelliten-Fernsehen GmbH ir kt.*, atstovaujamų advokatų C. Wagner ir A. Gründwald,

— *Westdeutscher Rundfunk*, atstovaujamos teisininkų E.-M. Michel ir M. Libertus,

— *TM-TV GmbH & Co. KG*, atstovaujamos advokatės E. Freifrau von Weichs,

— Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos M. Lumma ir J. Möller,

— Belgijos vyriausybės, atstovaujamos T. Materne, padedamo advokatų A. Berenboom ir A. Joachimowicz,

— Airijos, atstovaujamos D. O'Hagan, padedamo *SC* A. Collins ir baristerio N. Cahill,

— Švedijos vyriausybės, atstovaujamos A. Falk,

— Jungtinės Karalystės vyriausybės, atstovaujamos V. Jackson, padedamos baristerės M. Gray,

— Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos A. Nijenhuis ir G. Braun,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/22/EB dėl universaliųjų paslaugų ir paslaugų gavėjų teisių, susijusių su elektroninių ryšių tinklais ir paslaugomis (Universaliųjų paslaugų direktyva) (OL L 108, p. 51; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 29 t., p. 367), 31 straipsnio 1 dalies išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Kabel Deutschland Vertrieb und Service GmbH & Co KG* (toliau – *Kabel Deutschland*) ir Žemutinės Saksonijos federalinės žemės privačių transliuotojų reguliavimo tarnybos (*Niedersächsische Landesmedienanstalt für privaten Rundfunk*, toliau – NLM) ginčą dėl pastarosios *Kabel Deutschland* nustatytos pareigos analoginiu kabeliniu tinklu transliuoti tam tikrų NLM nurodytų transliuotojų programas.

Teisinis pagrindas

Bendrijos teisės aktai

Direktyva 2002/21

3 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/21/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų bendrosios reguliavimo sistemos (Pagrindų direktyva) (OL L 108, p. 33; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 29 t., p. 349) penktoje ir šeštoje konstatuojamosiose dalyse nurodyta:

„5) Telekomunikacijų, žiniasklaidos ir informacijos technologijos sektorių konvergencija reiškia, kad visiems perdavimo tinklams ir paslaugoms turėtų būti taikoma viena reguliavimo sistema. Tą reguliavimo sistemą sudaro ši direktyva ir <…> (Universaliųjų paslaugų direktyva) <…> (toliau – specifinės direktyvos). Būtina atskirti perdavimo reguliavimą nuo turinio reguliavimo. Todėl ši sistema netaikoma paslaugų, teikiamų elektroninių ryšių tinklais naudojantis elektroninių ryšių paslaugomis, turiniui, kaip, pavyzdžiui, transliacijų turiniui, finansinėms paslaugoms ir tam tikroms informacinės visuomenės paslaugoms, ir todėl ši sistema nepažeidžia tokioms paslaugoms Bendrijos ar nacionaliniu lygiu taikomų priemonių, kuriomis pagal Bendrijos teisę siekiama skatinti kultūrų ir kalbų įvairovę bei užtikrinti žiniasklaidos pliuralizmą <…>. Perdavimo reguliavimo ir turinio reguliavimo atskyrimas neturi trukdyti atsižvelgti į egzistuojančias tarp jų sąsajas, ypač siekiant užtikrinti žiniasklaidos pliuralizmą, kultūrų ir kalbų įvairovę ir vartotojų apsaugą.

6) Audiovizualinė politika ir turinio reguliavimas atliekamas siekiant bendriausių interesų, tokių kaip žodžio laisvė, žiniasklaidos pliuralizmas, nešališkumas, kultūrų ir kalbų įvairovė, socialinė įtrauktis, vartotojų apsauga ir nepilnamečių apsauga. <…>“

4 Pagrindų direktyvos 1 straipsnio 3 dalyje numatyta:

„Ši direktyva ir specifinės direktyvos nepažeidžia priemonių, taikomų Bendrijos ar nacionaliniu lygiu laikantis Bendrijos teisės, kuriomis siekiama bendros svarbos tikslų, ypač susijusių su turinio reguliavimu ir audiovizualine politika.“

Universaliųjų paslaugų direktyva

5 Universaliųjų paslaugų direktyvos 43 konstatuojamojoje dalyje numatyta, kad „<…> valstybės narės, atsižvelgdamos į teisėtus visuomenės interesus, turėtų nustatyti proporcingus reikalavimus jų jurisdikcijoje esančioms įmonėms, bet tokie reikalavimai turėtų būti taikomi tik tais atvejais, kai yra būtina valstybių narių pagal Bendrijos teisę nustatytiems tikslams pasiekti, ir jie turėtų būti proporcingi, skaidrūs ir reguliariai persvarstomi.“

6 Šios direktyvos IV skyriaus „Galutinių paslaugų gavėjų interesai ir teisės“ 31 straipsnyje, kuriame reglamentuojami privalomojo programų siuntimo įpareigojimai, numatyta:

„1. Valstybės narės savo jurisdikcijoje esančioms įmonėms, teikiančioms elektroninių ryšių tinklus radijo ir televizijos programų transliavimo paskirstymui visuomenei, gali nustatyti pagrįstus privalomojo programų siuntimo įpareigojimus teikti nustatytus radijo ir televizijos transliavimo kanalus bei paslaugas, jeigu didelė dalis tokių tinklų galutinių paslaugų gavėjų naudojasi jais kaip pagrindine priemone radijo ir televizijos transliacijoms priimti. Tokius įpareigojimus galima nustatyti tik tais atvejais, kai jie yra būtini aiškiai apibrėžtiems bendriems tikslams pasiekti; šie įpareigojimai turi būti proporcingi ir skaidrūs. Juos būtina reguliariai persvarstyti.

2. Nei šio straipsnio 1 dalis, nei Direktyvos 2002/19/EB (Prieigos direktyva) 3 straipsnio 2 dalis nekliudo valstybių narių teisei nustatyti atitinkamą atlygį, jei reikia, už priemones, taikomas pagal šį straipsnį, užtikrinant, kad panašiomis aplinkybėmis kitos elektroninių ryšių tinklus teikiančios įmonės nebūtų diskriminuojamos. Jei valstybės narės numato atlygį, jos užtikrina, kad jis būtų taikomas proporcingai ir skaidriai.“

Nacionalinės teisės aktai

7 1991 m. rugpjūčio 31 d. Valstybinės sutarties dėl radijo ir televizijos (*Rundfunkstaats-vertrag*), iš dalies pakeistos 2004 m. spalio 8–15 d. Aštuntąja valstybine sutartimi dėl

radijo ir televizijos (*Achter Rundfunkänderungsstaatsvertrag*), (toliau – *Rundfunkstaatsvertrag*) 52 ir 53 straipsniais į Vokietijos Federacinės Respublikos vidaus teisę buvo perkelta Universaliųjų paslaugų direktyvos 31 straipsnio 1 dalis.

8 Dėl televizijos programų retransliavimo per analoginį kabelinį tinklą, *Rundfunkstaatsvertrag* 52 straipsnio 1 dalyje nurodyta:

„Federalinių žemių teisės aktais leidžiama lygiagrečiai ir be jokių pakeitimų retransliuoti, kiek leidžia egzistuojančios techninės galimybės, visoje Federalinės Respublikos teritorijoje priimamas programas, kurios teisėtai ir pagal Europos televizijos be sienų konvenciją transliuojamos Europoje. Programų retransliavimas gali būti sustabdytas laikantis transliavimą reglamentuojančių Europos nuostatų. Federalinių žemių taisyklės dėl analoginių kanalų naudojimo leidžiamos, jeigu šios taisyklės būtinos aiškiai apibrėžtiems bendrojo intereso tikslams pasiekti. Visų pirma jos gali būti priimamos siekiant užtikrinti pliuralistinę, nuomonės įvairovės reikalavimus atitinkančią žiniasklaidos struktūrą. Detalus reglamentavimas, ypač kandidatų eiliškumas paskirstant retransliavimo kabeliniais kanalais galimybes, yra numatomas federalinių žemių teisės aktuose.“

9 *Rundfunkstaatsvertrag* 53 a straipsnyje numatoma:

„Laikantis Universaliųjų paslaugų direktyvos 31 straipsnio 1 dalies, 52 ir 53 straipsniai reguliariai kas trejus metus peržiūrimi, o pirma peržiūra numatyta 2007 m. kovo 31 dieną.“

10 Žemutinės Saksonijos federalinėje žemėje programų retransliavimą ir žiniasklaidos paslaugų teikimą analoginiu kabeliniu tinklu reglamentuoja 2001 m. lapkričio 1 d.

Žemutinės Saksonijos žiniasklaidos įstatymo *(Niedersächsisches Mediengesetz)* 2005 m. rugsėjo 6 d. redakcija, taikoma pagrindinėje byloje nagrinėjamam ginčui.

11 Analoginio kabelinio tinklo kanalų paskirstymas reglamentuojamas *Niedersächsisches Mediengesetz* 37 straipsnio 1, 2 ir 7 dalyse, kuriose numatyta:

„1. Kabelinė įranga, skirta televizijos programoms priimti analoginiu būdu, turi suteikti galimybę priimti bent tas televizijos programas, kurias pagal šį įstatymą galima transliuoti antžeminiu transliavimo tinklu, kabeliniais tinklais ar kitame Žemutinės Saksonijos įstatyme numatytais būdais. Jei kabelinių tinklų aprėptis dėl techninių priežasčių yra skirtinga, pirmajame sakinyje minimos programos turi būti įtrauktos į didžiausią aprėptį turinčių tinklų pasiūlą. Kalbant apie piliečių transliuotojų transliacijas, pirmuosius du sakinius reikia taikyti tik 28 straipsnio pirmoje dalyje nurodytose teritorijose. <…>

2. Jei kabelinės transliacijos kanalų nepakanka kitoms televizijos programoms, (NLM) sudaro eiliškumo sąrašą, pagal kurį kabelinės transliacijos kanalai paskirstomi toms programoms, kurioms netaikoma 1 dalis. Į šį sąrašą, laikantis sąžiningumo principo, įtraukiamos žiniasklaidos paslaugos Valstybinės sutarties dėl žiniasklaidos paslaugų *(Staatsvertrag über Mediendienste)* prasme. Pagrindinis kriterijus sudarant eiliškumo sąrašą yra įvairių programų ar paslaugų indėlis į kabelinės transliacijos įvairovę; reikia atsižvelgti į regioninės informacijos ir informacijos apie įvykius už federalinės žemės ribų poreikius.

<…>

7. 28 straipsnio 1 dalyje nustatytose teritorijose kabelinių tinklų operatoriai įpareigojami šiose teritorijose leidimus gavusiems visuomeniniams transliuotojams jų prašymu nemokamai suteikti vieną televizijos ir vieną radijo kanalą.“

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

12 Žemutinės Saksonijos federalinėje žemėje *Kabel Deutschland* turi jai nuosavybės teise priklausančių kabelinių tinklų. Šiuose tinkluose yra 32 analoginiai televizijos kanalai, kuriuos galima nuolat naudoti analoginėms transliacijoms.

13 Trisdešimt septynios į pagrindinę bylą įstojusios šalys yra televizijos transliuotojai arba žiniasklaidos paslaugas siūlantys asmenys (toliau – televizinė žiniasklaida), kai kurie iš jų siūlo teleparduotuvių paslaugą (visi kartu toliau vadinami transliuotojais). Visi šie transliuotojai transliuoja savo televizijos programas arba teikia žiniasklaidos paslaugas *Kabel Deutschland* kabeliniais tinklais. Kai kurios iš jų tam tikrose Žemutinės Saksonijos dalyse taip pat transliuojamos skaitmeniniu antžeminiu tinklu DVB-T standartu (*Digital Video Broadcasting Terrestrial*, toliau – DVB-T).

14 2005 m. rugsėjo 19 d. Sprendimu NLM, kaip šios federalinės žemės kompetentinga institucija, taip paskirstė 32 *Kabel Deutschland* analoginio kabelinio tinklo kanalus: 18 kanalų atiteko transliuotojams, kurių programos *Niedersächsisches Mediengesetz* buvo pripažintos „nustatytomis programomis“, nes jos jau buvo transliuojamos DVB-T; dar vienas kanalas atiteko piliečių televizijai (*Bürgerfernsehen*), kaip tam tikrose šiame įstatyme numatytose teritorijose transliuojančiajai organizacijai; kadangi kandidatų

buvo daugiau nei laisvų kanalų, dėl kitų 13 kanalų NLM pagal *Niedersächsisches Mediengesetz* 37 straipsnio 2 dalį sudarė įvairių transliuotojų pirmenybės sąrašą.

15 Nustačius tokią kabelinių dažnių naudojimo tvarką, buvo panaudoti visi *Kabel Deutschland* analoginio kabelinio tinklo kanalai.

16 Dėl 2005 m. rugsėjo 19 d. Sprendimo *Kabel Deutschland* pateikė administracinį skundą *Verwaltungsgericht Hannover*, kuriame teigia, kad *Niedersächsisches Mediengesetz* nuostatos dėl analoginio kabelinio tinklo naudojimo pažeidžia Universaliųjų paslaugų direktyvos 31 straipsnio 1 dalį. Ji teigia, kad pareiga retransliuoti per jos analoginį kabelinį tinklą kai kurių transliuotojų televizijos programas, kurią nustatė NLM, laikytina neteisėta, nes didelėje Žemutinės Saksonijos federalinės žemės dalyje jos jau transliuojamos DVB-T ir todėl reikalaujama užtikrinti prieigą tiems patiems galutiniams vartotojams. *Kabel Deutschland* taip pat teigia, kad neteisėtas yra ir įpareigojimas išnaudoti visas jos analoginio tinklo galimybes, kai, kaip ir šiuo atveju, kandidatų yra daugiau nei turimų analoginių kanalų.

17 2007 m. balandžio 19 d. NLM priėmė naują sprendimą dėl kabelinių kanalų paskirstymo, kuriuo pakeistas 2005 m. rugsėjo 19 d. Sprendimas, pagal kurį taip pat išnaudojamas visas *Kabel Deutschland* analoginis kabelinis tinklas. Išskyrus pasikeitusius kelis transliuotojus, pastarojo sprendimo turinys sutampa su pakeistojo; be to, *Kabel Deutschland* dėl jo padavė skundą per naują procedūrą, kuri buvo sustabdyta pagrindinės bylos šalių prašymu.

18 Šiomis aplinkybėmis *Verwaltungsgericht Hannover*, kuriam kilo abejonių dėl to, ar pagal *Niedersächsisches Mediengesetz* 37 straipsnį *Kabel Deutschland* nustatytas įpareigojimas atitinka Universaliųjų paslaugų direktyvos 31 straipsnio 1 dalį, ypač kiek tai susiję su tokio įpareigojimo proporcingumu ir pagrįstumu, nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar tokia nuostata kaip (*Niedersächsisches Mediengesetz*) 37 straipsnio 1 dalis suderinama su (Universaliųjų paslaugų direktyvos) 31 straipsnio 1 dalimi, jeigu kabelinio tinklo operatorius privalo per daugiau kaip pusę jo tinkle esančių ir analogiškai naudotinų kanalų transliuoti programas, kurios – nors Žemutinės Saksonijos federalinės žemės atveju ir ne visur – jau transliuojamos per antžeminius tinklus DVB-T standartu?

2. Ar tokia nuostata kaip (*Niedersächsisches Mediengesetz*) 37 straipsnio 1 dalis suderinama su Universaliųjų paslaugų direktyvos 2002/22/EB 31 straipsnio 1 dalimi, jeigu kabelinio tinklo operatorius privalo transliuoti per savo analoginius kabelinius tinklus televizijos programas ir tose federalinės žemės dalyse, kuriose galutinis kabelinės televizijos vartotojas bet kuriuo atveju, pasitelkęs antžeminio transliavimo tinklo anteną arba dekoderį, turėtų galimybę priimti tas pačias televizijos programas DVB-T standartu ir per antžeminį transliavimo tinklą?

3. Ar „televizijos paslaugomis“ (Universaliųjų paslaugų direktyvos) 31 straipsnio 1 dalies pirmojo sakinio prasme reikia laikyti ir žiniasklaidos paslaugų ar telepaslaugų teikėjus, pavyzdžiui, teleparduotuves?

4. Ar tokia nuostata kaip (*Niedersächsisches Mediengesetz*) 37 straipsnio 2 dalis suderinama su (Universaliųjų paslaugų direktyvos) 31 straipsnio 1 dalimi, jeigu esant kanalų trūkumui nacionalinė kompetentinga institucija privalo nustatyti kandidatų eiliškumą, lemiantį visų kabelinio tinklo operatoriaus disponuojamų kanalų užėmimą?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo, antrojo ir ketvirtojo klausimų

19 Pirmuoju, antruoju ir ketvirtuoju klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikęs teismas iš esmės klausia, ar Universaliųjų paslaugų direktyvos 31 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip, kad ja draudžiami tokie nacionalinės teisės aktai, kokie svarstomi pagrindinėje byloje, kuriais, pirma, kabelinio tinklo operatorius įpareigojamas į savo analoginį kabelinį tinklą įtraukti televizijos programas ir paslaugas, kurios jau transliuojamos antžeminiu tinklu, taip užimant daugiau nei pusę tinklo pajėgumo ir, antra, kuriais, trūkstant kanalų, numatomas kandidatų eiliškumo sąrašo sudarymas, pagal kurį užimami visi laisvi šio tinklo kanalai.

20 Visų pirma reikia pažymėti, kad, kaip nurodyta Pagrindų direktyvos penktoje konstatuojamojoje dalyje, Universaliųjų paslaugų direktyva yra bendro telekomunikacijų, žiniasklaidos ir informacijos technologijų sektorių reglamentavimo, nustatyto Pagrindų direktyva ir atskiromis direktyvomis, tarp jų Universaliųjų paslaugų direktyva,

dalis. Todėl aiškinant Universaliųjų paslaugų direktyvos nuostatas reikia atsižvelgti į šį reglamentavimo kontekstą.

21 Pagal Universaliųjų paslaugų direktyvos 31 straipsnį straipsnio 1 dalį įmonėms, teikiančioms elektroninių ryšių tinklus televizijos transliacijoms, valstybės narės gali nustatyti pagrįstus privalomojo programų siuntimo įpareigojimus transliuoti nurodytas televizijos programas ar paslaugas, jeigu didelė dalis tokių tinklų galutinių paslaugų gavėjų naudojasi jais kaip pagrindine priemone tokioms transliacijoms priimti. Ši nuostata taip pat numato, kad šiuos įpareigojimus galima nustatyti tik tais atvejais, kai jie yra būtini aiškiai apibrėžtiems bendriems tikslams pasiekti, ir jie turi būti proporcingi ir skaidrūs.

22 Tam, kad valstybės narės galėtų nustatyti privalomojo siuntimo įpareigojimus, pirmajame šios nuostatos sakinyje reikalaujama, kad būtų nurodytos televizijos programos ir kad didelė dalis tokių tinklų galutinių paslaugų gavėjų naudotųsi elektroninių ryšių tinklais kaip pagrindine priemone tokioms transliacijoms priimti.

23 Kaip matyti iš sprendimo kreiptis dėl prejudicinio sprendimo, pagrindinėje byloje analoginis kabelinis tinklas atitinka paskutinę sąlygą, nes Vokietijoje transliuojant šiuo būdu pasiekiama apie 57 % namų ūkių ir tai yra labiausiai paplitęs transliavimo būdas.

24 Kalbant apie programų, kurioms suteikiamas privalomojo siuntimo statusas, nurodymą, Universaliųjų paslaugų direktyvos 31 straipsnio 1 dalyje pasakyta, kad turi būti konkrečiai nurodyti kanalai, kuriems suteikiamas privalomojo siuntimo statusas.

25 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad kabeline įranga, skirta televizijos programoms priimti analoginiu būdu, turi būti suteikta galimybė priimti bent tas televizijos programas, kurios transliuojamos antžeminiu transliavimo tinklu. Šios nuostatos antrojoje dalyje nurodyta, kad sprendime, kurį turi priimti kompetentinga valdžios institucija, kandidatų eiliškumo sąrašo forma turi būti nurodytos programos, kurias kabelinio tinklo operatorius privalo transliuoti. Tokiose nuostatose konkrečiai nurodomos programos, kurioms suteikiamas privalomojo siuntimo statusas.

26 Vien aplinkybė, kad nacionalinių teisės aktų taikymas reiškia, jog kabelinio tinklo operatorius įpareigojamas daugiau nei pusę savo analoginio kabelinio tinklo kanalų skirti antžeminiais tinklais transliuojamoms televizijos programoms, o likusius laisvus kanalus – programoms iš kompetentingos valdžios institucijos nustatyto eiliškumo sąrašo transliuoti, nėra kliūtis laikyti šiuos įpareigojimus įpareigojimais transliuoti „nustatytas“ televizijos programas Universaliųjų paslaugų direktyvos 31 straipsnio 1 dalies prasme. Šios direktyvos reikalavimas, kad privalomos transliuoti programos būtų „nustatytos“, nereiškia kiekybinio kriterijaus apibrėžimo.

27 Tokiomis aplinkybėmis reikia konstatuoti, kad *Niedersächsisches Mediengesetz* 37 straipsnis atitinka šio sprendimo 22 punkte išdėstytas Universaliųjų paslaugų direktyvos 31 straipsnio 1 dalies pirmajame sakinyje nustatytas sąlygas.

28 Dėl prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikusio teismo keliamo klausimo apie nustatytų įpareigojimų proporcingumą reikia priminti, jog Universaliųjų paslaugų direktyvos 31 straipsnio 1 dalyje reikalaujama, kad įpareigojimai būtų pagrįsti, proporcingi, skaidrūs ir būtini aiškiai apibrėžtiems bendriems tikslams pasiekti.

29 Universaliųjų paslaugų direktyvos 43 konstatuojamojoje dalyje nustatyta, kad valstybės narės, atsižvelgdamos į teisėtus visuomenės interesus, turėtų nustatyti proporcingus reikalavimus jų jurisdikcijai priklausančioms įmonėms, bet tokie reikalavimai turėtų būti taikomi tik tais atvejais, kai tai būtina valstybių narių pagal Bendrijos teisę nustatytiems tikslams pasiekti, ir jie turėtų būti proporcingi, skaidrūs ir reguliariai persvarstomi.

30 Kadangi Universaliųjų paslaugų direktyvos 31 straipsnio 1 dalyje nenustatyta, kokių bendrojo intereso tikslų gali būti siekiama įpareigojimu transliuoti televizijos programas, juos apibrėžti, laikydamosi Bendrijos teisės, turi valstybės narės.

31 Kaip minėta šio sprendimo 20 punkte, vertinant valstybių narių nustatytą bendrojo intereso tikslų apibrėžimą ir priemonių, skirtų šiems tikslams pasiekti, proporcingumą, reikia atsižvelgti į bendrą telekomunikacijų, žiniasklaidos ir informacinių technologijų sektorių reglamentavimą.

32 Kaip nustatyta Pagrindų direktyvos penktoje konstatuojamojoje dalyje, reikia skirti perdavimo reguliavimą nuo turinio reguliavimo. Šioje konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad Bendrijos reglamentavimas netaikomas transliacijų turiniui ir todėl Pagrindų direktyvos 1 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad ši direktyva bei Universaliųjų paslaugų direktyva nepažeidžia priemonių, taikomų Bendrijos ar nacionaliniu lygiu laikantis Bendrijos teisės, kuriomis siekiama bendros svarbos tikslų, ypač susijusių su turinio reguliavimu ir audiovizualine politika. Pagrindų direktyvos šeštoje konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad audiovizualine politika ir turinio reguliavimu siekiama bendros svarbos tikslų, pavyzdžiui, žodžio laisvės, žiniasklaidos pliuralizmo, nešališkumo, kultūrų įvairovės, socialinės įtraukties, vartotojų apsaugos ir nepilnamečių apsaugos.

33 Būtina atskirai pabrėžti pagrindinės laisvės gauti galutiniams vartotojams skirtą informaciją svarbą, kurią valstybės narės turi užtikrinti pagal 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje pasirašytos Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 10 straipsnį.

34 Tai reiškia, kad Universaliųjų paslaugų direktyvos 31 straipsnio 1 dalis nesudaro kliūčių nacionalinėms taisyklėms, kuriomis, laikantis Bendrijos teisės, siekiama bendrojo intereso tikslų, be kita ko, susijusių su audiovizualine politika ir turinio reguliavimu. Atsižvelgiant į šį kompetencijų pasidalijimą, pagal Universaliųjų paslaugų direktyvos 31 straipsnio 1 dalį, kuri yra jos IV skyriuje „Galutinių paslaugų gavėjų interesai ir teisės“, kabelinio tinklo operatoriui ne suteikiama teisė pasirinkti, kokias programas transliuoti, o apribojama, jeigu ji egzistuoja pagal taikomą nacionalinę teisę.

35 Siekiant išnagrinėti aptariamo 31 straipsnio 1 dalyje nustatytų siuntimo įpareigojimų proporcingumą, reikia pripažinti, kad, kalbant apie pagrindinėje byloje nagrinėjamais nacionalinės teisės aktais siekiamus bendrojo intereso tikslus, iš *Niedersächsisches Mediengesetz* 37 straipsnio kartu su *Rundfunkstaatsvertrag* 52 straipsnio 1 dalimi aišku, jog šiais teisės aktais siekiama analoginių kabelinių tinklų žiniasklaidos pliuralizmo ir pasiūlos įvairovės.

36 Kaip matyti iš sprendimo kreiptis dėl prejudicinio sprendimo, *Rundfunkstaatsvertrag* 52 straipsnio 1 dalies tikslas – užtikrinti kuo didesnę pasiūlą analoginiame kabeliniame tinkle bei nuomonių įvairovę pliuralistinėje visuomenėje, atsižvelgiant į regiono ypatybes ir aktualias temas. *Niedersächsisches Mediengesetz* 37 straipsnyje šis tikslas pakartojamas ir, be kita ko, jo 2 dalyje nurodoma, kad pagrindinis kriterijus sudarant eiliškumo sąrašą yra įvairių programų ar paslaugų indėlis į kabelinės transliacijos

įvairovę, todėl reikia atsižvelgti į regioninės informacijos ir informacijos apie įvykius už Žemutinės Saksonijos ribų poreikį.

37 Šiuo klausimu reikia priminti, kad pliuralizmas, kurį siekiama užtikrinti pagrindinėje byloje nagrinėjamais teisės aktais, susijęs su saviraiškos laisve, kuri saugoma 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje pasirašytos Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 10 straipsniu, o ši laisvė patenka tarp pagrindinių Bendrijos teisės saugomų teisių (žr. 1991 m. liepos 25 d. Sprendimo *Collectieve Antennevoorziening Gouda*, C-288/89, Rink. p. I-4007, 23 punktą; 1993 m. vasario 3 d. Sprendimo *Veronica Omroep Organisatie*, C-148/91, Rink. p. I-487, 10 punktą; 1994 m. spalio 5 d. Sprendimo *TV10*, C-23/93, Rink. p. I-4795, 19 punktą ir 2007 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *United Pan-Europe Communications Belgium ir kt.*, C-250/06, Rink. p. I-11135, 41 punktą).

38 Todėl reikia pripažinti, kad šiais teisės aktais siekiama bendrojo intereso tikslo, nes jais siekiama išsaugoti pliuralistinę televizijos programų pasiūlą Žemutinės Saksonijos federalinėje žemėje ir todėl jie yra kultūros politikos, kurios tikslas išsaugoti audiovizualiniame sektoriuje įvairių šioje žemėje egzistuojančių socialinių, kultūrinių ir lingvistinių grupių saviraiškos laisvę, dalis (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *United Pan-Europe Communications Belgium ir kt.* 42 punktą).

39 Atsižvelgdamas į šias aplinkybes, prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikęs teismas klausia, ar *Niedersächsisches Mediengesetz* 37 straipsnio 1 dalyje numatytas *Kabel Deutschland* įpareigojimas retransliuoti DVB-T jau transliuojamus kanalus, taip užimant daugiau nei pusę jos analoginio kabelinio tinklo kanalų, yra proporcingas Universaliųjų paslaugų direktyvos 31 straipsnio 1 dalies antrojo sakinio prasme. Šis teismas taip pat klausia, ar tokia nuostata tinkama ja siekiamam tikslui įgyvendinti ir ar ja nenumatoma daugiau apribojimų, nei reikia šiam tikslui pasiekti.

40 Pats tikslas garantuoti galutiniams vartotojams vienodą pasiūlą įvairiais perdavimo būdais yra nesuderinamas su ribotu įpareigojimu transliuoti programas, atsižvelgiant į tai, kad tam tikruose Žemutinės Saksonijos federalinės žemės regionuose galutiniai vartotojai gali patys priimti tas pačias televizijos programas antžeminiu transliavimo tinklu. Be to, šis tikslas reikalauja, kad analoginio kabelinio tinklo kanalų, kuriems taikomas siuntimo įpareigojimas, skaičius atitiktų antžeminiu būdu transliuojamų kanalų skaičių. Todėl pagrindinėje byloje nagrinėjamas įpareigojimas, dėl kurio užimama daugiau nei pusė egzistuojančių kanalų, nesant alternatyvių priemonių, kuriomis taip pat galima veiksmingai įgyvendinti siekiamą tikslą, bei atsižvelgiant į antžeminiu būdu transliuojamų kanalų skaičių ir į analoginio kabelinio tinklo pajėgumus, gali pasirodyti proporcingas.

41 Tačiau siekiant išvengti nepagrįstų ir savavališkų įpareigojimų kabelinio tinklo operatoriui nustatymo reikia patikrinti pagrindinėje byloje nagrinėjamais teisės aktais nustatytą tvarką, pagal kurią, nustatant transliavimo įpareigojimą daroma nuoroda į antžeminiu būdu transliuojamus kanalus ir tokio įpareigojimo ekonomines pasekmes kabelinio tinklo operatoriui.

42 Dėl šiais teisės aktais įtvirtinto nuorodos mechanizmo reikia pasakyti, kad, aiškindamas EB 49 straipsnį, Teisingumo Teismas yra nusprendęs, jog privalomojo siuntimo statusas neturi būti automatiškai suteikiamas visoms vieno privataus transliuotojo televizijos programoms, o turi būti suteikiamas tik toms programoms, kurių bendras turinys sudaro sąlygas tokiam tikslui pasiekti. Be to, šį statusą turintiems privatiems transliuotojams rezervuotų kanalų skaičius neturi aiškiai viršyti to, kas būtina šiam tikslui pasiekti (žr. minėto sprendimo *United Pan-Europe Communications Belgium ir kt.* 47 punktą).

43 Taigi reikia išnagrinėti, ar pagrindinėje byloje nagrinėjamais teisės aktais įtvirtintu nuorodos mechanizmu nustatomas toks automatinis taikymas.

44 *Niedersächsisches Mediengesetz* 37 straipsnio 1 dalimi suteikiamas privalomojo siuntimo per analoginį kabelinį tinklą statusas televizijos programoms jau transliuojamoms DVB-T standartu. Iš Teisingumo Teismui prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikusio teismo perduotos bylos aišku, kad atranka, po kurios buvo nuspręsta šį statusą suteikti DVB-T standartu transliuojamoms programoms, laikantis *Niedersächsisches Mediengesetz* nuostatų, buvo grindžiama pliuralizmo ir nuomonių įvairovių kriterijais, o sprendimą dėl tokio pasirinkimo vadovaudamasis šiais kriterijais priėmė NLM susirinkimas, kuris yra nepriklausomas nuo viešosios valdžios institucijų ir kurio didžioji narių dalis yra pilietinės visuomenės atstovai.

45 Todėl nuorodos mechanizmas nenustato šio sprendimo 41 punkte minėto automatizmo, o tiesiog yra techninė priemonė, kad būtų užtikrinta, jog antžeminiu būdu transliuojami kanalai, kuriems buvo suteiktas transliavimo šiuo būdu leidimas dėl jų indėlio į pliuralizmą ir nuomonių įvairovę, būtų taip pat transliuojami analoginiu kabeliniu tinklu.

46 Kalbant apie kabelinio tinklo operatoriui nustatytų įpareigojimų ekonomines pasekmes, reikia išnagrinėti, ar šie įpareigojimai atrodo nepagrįsti dėl to, kad dėl savo pobūdžio neleidžia operatoriui įgyvendinti jų ekonomiškai priimtinomis sąlygomis, prireikus atsižvelgiant į visą jo veiklą.

47 Šį įvertinimą turi atlikti prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikęs teismas, tačiau pagal nusistovėjusią praktiką Teisingumo Teismas turi pateikti nacionaliniam teismui visapusišką Bendrijos teisės išaiškinimą, kuris gali būti naudingas sprendimui šio teismo nagrinėjamoje byloje priimti, neatsižvelgiant į tai, ar nacionalinis teismas apie tai užsimena pateiktuose klausimuose (be kita ko, žr. 2007 m. rugsėjo 11 d. Sprendimo *Céline*, C-17/06, Rink. p. I-7041, 29 punktą).

48 Todėl prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikęs teismas, vertindamas kabelinio tinklo operatoriui nagrinėjama tvarka nustatytus įpareigojimus, turi atsižvelgti į tai, kad kabelinio tinklo operatorius gali rinktis, ar savo tinklą naudoti analoginiu, ar skaitmeniniu būdu, o pastarajam būdui tokia tvarka netaikoma, ir į tai, kad Universaliųjų paslaugų direktyvos 31 straipsnio 2 dalimi valstybėms narėms suteikiama teisė nustatyti tinkamą atlyginimą. Šiuo požiūriu prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikęs teismas turi patikrinti, ar dėl nustatytų įpareigojimų atsiranda būtinybė numatyti tokį atlyginimą.

49 Prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikęs teismas taip pat klausia, ar Universaliųjų paslaugų direktyvos 31 straipsnio 1 dalimi draudžiama *Niedersächsisches Mediengesetz* 37 straipsnio 2 dalis, nes joje numatoma nacionalinės kompetentingos institucijos pareiga trūkstant kanalų likusiems kanalams nustatyti kandidatų eiliškumo sąrašą, o dėl to užimami visi analoginio kabelinio tinklo kanalai.

50 Iš *Niedersächsisches Mediengesetz* 37 straipsnio 2 dalies aišku, kad, trūkstant kabelinės transliacijos kanalų kitoms televizijos programoms, NLM sudaro eiliškumo sąrašą, pagal kurį kabelinės transliacijos kanalai paskirstomi toms programoms, kurioms netaikoma šio straipsnio 1 dalis. Pagrindinis kriterijus sudarant eiliškumo sąrašą yra įvairių programų ar paslaugų indėlis į kabelinės transliacijos įvairovę.

51 Šiuo požiūriu reikia pripažinti, kad eiliškumo sąrašo likusiems analoginio kabelinio tinklo kanalams užimti sudarymas, atsižvelgiant į kandidatų indėlį į šio tinklo įvairovę, yra tinkama priemonė siekti šioje nuostatoje numatytų bendrojo intereso tikslų. Iš tiesų tokia nacionalinė nuostata kaip *Niedersächsisches Mediengesetz* 37 straipsnio 2 dalis yra

tinkama priemonė norimam kultūriniam tikslui pasiekti, nes šioje situacijoje ji reiškia, kad per analoginį kabelinį tinklą televizijos žiūrovams bus siūloma pliuralistinė ir įvairi programų sąranka.

52 Dėl klausimo, ar nagrinėjamais teisės aktais juose nustatytų tikslų siekiama pagrįstais ir proporcingais būdais, reikia priminti, kad Universaliųjų paslaugų direktyvos 31 straipsnio 1 dalimi kabelinio tinklo operatoriui nesuteikiama teisė pasirinkti transliuojamus kanalus, bet ji ribojama atsižvelgiant į nacionalinės teisės nuostatas.

53 Atsižvelgiant į audiovizualinę politiką, pagrindinėje byloje nagrinėjamais teisės aktais, kai, palyginti su paklausa, trūksta kanalų, kompetentingai valdžios institucijai pavedama užduotis pasirinkti iš pretendentų į analoginio kabelinio tinklo kanalus, atsižvelgiant į jų programų įnašą, į pasiūlos įvairovę ir visuomenės informacijos poreikius, o ne palikti pasirinkti vien ekonominiais sumetimais besivadovaujančiam kabelinio tinklo operatoriui. Siekiant šio tikslo, gali kilti būtinybė taikant skaidrią procedūrą ir užtikrinant kabelinių tinklų operatorių teises panaudoti visus turimus kanalus programoms transliuoti, kad, kiek tai įmanoma, kuo didesniam pageidaujančių transliuotojų kiekiui būtų suteikta prieiga prie analoginio kabelinio tinklo, jei jie to verti dėl savo transliuojamų programų turinio.

54 Todėl kadangi nustatyti įpareigojimai yra būtini siekiant pagal nacionalinę audiovizualinę politiką nustatytų pliuralizmo ir žiniasklaidos įvairovės tikslų, tokie teisės aktai iš principo neturėtų būti laikomi neproporcingais.

55 Tačiau, kalbant apie galimą nepagrįstą iš šių įpareigojimų kylančių ekonominių pasekmių pobūdį, prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikęs teismas turi išnagrinėti, ar iš šių nacionalinės teisės įpareigojimų kabelinio tinklo operatoriui kylančiomis ekonominėmis pasekmėmis galima sutrukdyti įvykdyti minėtus įpareigojimus ekonomiškai priimtinomis sąlygomis, prireikus atsižvelgiant į visą jo veiklą.

56 Turint omenyje tai, kas išdėstyta, į pirmąjį, antrąjį ir ketvirtąjį klausimus, reikia atsakyti, kad Universaliųjų paslaugų direktyvos 31 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip, kad ji nedraudžia tokių nacionalinės teisės aktų, kokie nagrinėjami šioje byloje, kurie įpareigoja kabelinio tinklo operatorių į savo analoginį kabelinį tinklą įtraukti televizijos programas ir paslaugas, kurios jau yra transliuojamos antžeminiais tinklais, taip užimant daugiau nei pusę tinklo pajėgumo, ir, trūkstant kanalų, numato kandidatų eiliškumo sąrašą, dėl kurio užimami visi laisvi šio tinklo kanalai, jei tokie įpareigojimai nesukelia nepagrįstų ekonominių pasekmių, o tai turi patikrinti prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikęs teismas.

Dėl trečiojo klausimo

57 Šiuo klausimu prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikęs teismas klausia, ar „televizijos paslaugomis“ Universaliųjų paslaugų direktyvos 31 straipsnio 1 dalies pirmojo sakinio prasme reikia laikyti ir televizinės žiniasklaidos paslaugų teikėjus, pavyzdžiui, teleparduotuves.

58 Reikia konstatuoti, kad šioje nuostatoje nepateikiama „televizijos paslaugų“ sąvokos apibrėžimo. Todėl, norint išaiškinti šią sąvoką, reikia atsižvelgti į jos tekstą ir tikslą remiantis į Universaliųjų paslaugų direktyvos siekiais.

59 Šios direktyvos 31 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad valstybės narės gali elektroninių ryšių tinklų operatoriams nustatyti pagrįstus privalomojo programų siuntimo įpareigojimus transliuoti nustatytas radijo ir televizijos programas bei paslaugas. Šiuo požiūriu nuostatos tekstas apima bendrai visas radijo ir televizijos programas bei paslaugas, nenurodant, kokiam paslaugų tipui tokie įpareigojimai gali būti taikomi, ir, be kita ko, aiškiai nenurodant, ar televizinės žiniasklaidos paslaugoms taip pat gali būti suteiktas privalomojo siuntimo statusas.

60 Šia nuostata nereglamentuojamas programų ir televizijos paslaugų turinys, ji susijusi su jų transliavimo telekomunikacijų tinklais reglamentavimu.

61 Tokia pat išvada išplaukia iš Universaliųjų paslaugų direktyvos 43 konstatuojamosios dalies teksto, kurioje nustatyta, kad valstybės narės nustato tinklams tam tikrus privalomojo programų siuntimo įpareigojimus, paskirstant visuomenei radijo ir televizijos transliacijas.

62 Todėl iš šios direktyvos 31 straipsnio 1 dalies ir šios nuostatos tikslo išplaukia, kad Bendrijos teisės aktų leidėjas nenustatė jokių televizijos paslaugų turiniu grindžiamų privalomojo siuntimo įpareigojimų apribojimų.

63 Kita vertus, reikia nurodyti, kad Teisingumo Teismas jau turėjo progą išnagrinėti „televizijos programų transliavimo paslaugos“ sąvoką 1989 m. spalio 3 d. Tarybos direktyvos dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų nuostatų, susijusių su televizijos programų transliavimu, derinimo (OL L 298, p. 23; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 6 sk., 1 t., p. 224), iš dalies pakeistos 1997 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 97/36/EB (OL L 202, p. 60; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 6 sk., 2 t., p. 321, toliau – Direktyva 89/552), prasme.

64 2005 m. birželio 2 d. Sprendime *Mediakabel* (C-89/04, Rink. p. I-4891) Teisingumo Teismas nusprendė, kad paslauga patenka į „televizijos programų transliacijos“ sąvoką, nurodytą Direktyvos 89/552 1 straipsnio a punkte, jei ją sudaro pirminis televizijos programų perdavimas visuomenei, t. y. neribotam potencialių televizijos žiūrovų, kuriems tie patys vaizdai perduodami tuo pačiu metu, skaičiui. Šiuo požiūriu lemiamas kriterijus apibrėžiant šią sąvoką yra televizijos programų perdavimas „visuomenei“, todėl, atliekant vertinimą, pirmenybė turėtų būti teikiama paslaugų teikėjo požiūriui. Teisingumo Teismas taip pat yra nusprendęs, kad vaizdo perdavimo technika nėra lemiamas šio vertinimo kriterijus.

65 Taigi reikia pripažinti, kad televizinės žiniasklaidos paslaugos, pavyzdžiui, teleparduotuvės, transliuojamos skirtingais elektroninių ryšių tinklais, neatsižvelgiant į naudojamą transliavimo būdą, yra „skirtos visuomenei“. Taigi tai yra „televizijos programų transliavimo paslaugos“ Direktyvos 89/552 prasme.

66 Šią analizę galima taikyti ir „televizijos paslaugų“ sąvokai Universaliųjų paslaugų direktyvos 31 straipsnio 1 dalies prasme. Kaip buvo nurodyta šio sprendimo 52 ir 53 punktuose, šiuo straipsniu siekiama ne apibrėžti šias paslaugas, o reglamentuoti jų siuntimą taikant privalomojo siuntimo įpareigojimus. Todėl televizinės žiniasklaidos paslaugos, pavyzdžiui, teleparduotuvės, yra televizijos paslaugos šios nuostatos prasme ir patenka į jos taikymo sritį.

67 Tačiau televizinės žiniasklaidos paslaugoms, kaip televizijos paslaugoms, valstybės narės nustatytas transliavimo įpareigojimas gali būti taikomas, tik jei jos atitinka šio sprendimo 22 ir 26 punktuose primintas Universaliųjų paslaugų direktyvos 31 straipsnio 1 dalyje nustatytas sąlygas.

68 Todėl prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikęs teismas, atsižvelgdamas į visas pagrindinės bylos aplinkybes, turi įvertinti, ar šios sąlygos yra įvykdytos.

69 Į trečiąjį klausimą reikia atsakyti, kad į „televizijos paslaugų“ sąvoką Universaliųjų paslaugų direktyvos 31 straipsnio 1 dalies prasme patenka televizijos programų transliuotojų ar televizinės žiniasklaidos paslaugos, pavyzdžiui, teleparduotuvės, jei jos atitinka šioje nuostatoje numatytas sąlygas, o tai turi įvertinti prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikęs teismas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

70 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

1. **2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/22/EB dėl universaliųjų paslaugų ir paslaugų gavėjų teisių, susijusių su elektroninių ryšių tinklais ir paslaugomis (Universaliųjų paslaugų direktyva), 31 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip, kad ji nedraudžia tokių nacionalinės teisės aktų, kokie nagrinėjami šioje byloje, kurie įpareigoja kabelinio tinklo operatorių į savo analoginį kabelinį tinklą įtraukti televizijos programas ir paslaugas, kurios jau yra transliuojamos antžeminiais tinklais, taip užimant daugiau nei pusę tinklo pajėgumo, ir, trūkstant kanalų, numato kandidatų eiliškumo sąrašą, dėl kurio užimami visi laisvi šio tinklo kanalai, jei tokie įpareigojimai nesukelia nepagrįstų ekonominių pasekmių, o tai turi patikrinti prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikęs teismas.**

2. **Į trečiąjį klausimą reikia atsakyti, kad į „televizijos paslaugų“ sąvoką Direktyvos 2002/22 31 straipsnio 1 dalies prasme patenka televizijos programų transliuotojų ar televizinės žiniasklaidos paslaugos, pavyzdžiui, teleparduotuvės, jei jos atitinka šioje nuostatoje numatytas sąlygas, o tai turi įvertinti prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikęs teismas.**

Parašai.